

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2015-5-32 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 15-38/635-218
Karar Tarihi : 16.10.2015

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN
Doç. Dr. Tahir SARAÇ, Kenan TÜRK

B. RAPORTÖRLER: M. Nazlı ÖNAL, Hasan ADIYAMAN, Atif BİBER

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Limak Batı Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Reşit Galip Cad. Hafta Sokak No:9 G.O. P Ankara

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Muğla Yapı Malzemeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. hisselerinin tamamının, Limak Batı Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve IC İctaş Mühendislik ve Yapı A.Ş. tarafından devralınması sonucunda, Muğla Yapı Malzemeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. üzerinde ortak girişim kurulması işlemine izin verilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına en son 09.10.2015 tarihinde giren bildirim üzerine düzenlenen 12.10.2015 tarih ve 2015-5-32/Öİ sayılı rapor görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. Bildirime Konu İşlem

- (4) Dosya konusu işlem Limak Holding A.Ş. (LİMAK HOLDİNG) tarafından kontrol edilen Limak Batı Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (LİMAK BATI ÇİMENTO) ile IC İctaş Mühendislik ve Yapı A.Ş. (İÇTAŞ) arasında imzalanan sözleşme uyarınca Muğla Yapı Malzemeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. (MUĞLA YAPI MALZEMELERİ) üzerinde ortak girişim tesisine yöneliktir. Ortak girişim taraflarından LİMAK HOLDİNG'in faaliyet alanları ulaşım, enerji, turizm, inşaat, altyapı, çimento ve hazır beton, liman işletmeciliği ve gıdadan oluşmaktadır. LİMAK HOLDİNG çimento ve hazır beton faaliyetlerini bağlı şirketleri olan LİMAK BATI ÇİMENTO ve Limak Çimento Tic. ve San. A.Ş. (LİMAK ÇİMENTO) üzerinden yürütmektedir. Ortak girişimin diğer tarafı olan İÇTAŞ'ın ortaklarının kontrol ettiği grup şirketlerinin başlıca faaliyet alanları her türlü üst yapı, elektrik enerjisi ve üretim tesisi kurulması, endüstriyel tesislerin yapılması, işletilmesi, maden ocaklarının işletilmesi, endüstriyel tesislerin ve termik santrallerin işletilmesi, bakım ve onarım hizmetlerinin verilmesinden ibarettir. Üzerinde ortak girişim kurulacak teşebbüs olan MUĞLA YAPI MALZEMELERİ ise Muğla'nın Milas ilçesinde entegre çimento üretimi yapmak üzere kurulmuş olmakla birlikte, halihazırda teşebbüs yatırım aşamasında olup henüz faaliyeti bulunmamaktadır.
- (5) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrasına göre; "*Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişim oluşturulması*" birleşme veya devralma sayılan hallerden kabul edilmektedir. Bu tanım çerçevesinde bir ortak girişimin anılan Tebliğ kapsamında birleşme ve devralma sayılabilmesi için ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ortak girişimin

15-38/635-218

bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkması şeklinde iki unsurun birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

- (6) Bir ortak girişimde ortak kontrolden söz edilebilmesi için genel olarak tarafların eşit sayıda hisseye sahip olmaları gerekmektedir. Ancak eşit hisseye sahip olunmasa dahi, tarafların alınan kararlarda eşit oy hakkına sahip olması ya da stratejik kararların alınmasında veto haklarının bulunması ortak kontrol için yeterli olmaktadır.
- (7) Taraflarca kabul edilen Hissedarlar Arası Sözleşme (Sözleşme) uyarınca, işlem tarafları LİMAK BATI ÇİMENTO ve İÇTAŞ'dan her biri ortak girişimin sermayesinin %50 hissesine sahip olacaktır. Ortak girişimin Genel Kurulu tüm payların yüzde ellisinden daha fazlasını temsil eden payların mevcudiyetiyle toplanacak ve tüm Genel Kurul toplantılarındaki karar nisabı, şirketin çıkarılmış tüm paylarının çoğunluğunu temsil eden paydaşların olumlu oyu ile olacaktır. Her paydaş her payı için bir oya sahip olacaktır. Yönetim Kurulu her bir paydaş grubu tarafından gösterilen adaylar arasından, Genel Kurul tarafından seçilen altı üyeden oluşacak ve bu üyeliklerin üçü A Grubu paydaşlar ve üçü B Grubu paydaşlar tarafından gösterilen adaylar arasından seçilecektir. Yönetim Kurulu daima A Grubu paydaşın aday gösterdiği yönetim kurulu üyelerinden en az biri ve B Grubu paydaşın aday gösterdiği yönetim kurulu üyelerinden en az birinin olumlu oyları olmak kaydıyla toplantıya katılanların oybirliği ile karar alabilecektir. Yukarıda açıklanan hissedarlık yapısı ve taraflara Sözleşme uyarınca tanınan yönetim hakları dikkate alındığında, ortak girişimin LİMAK BATI ÇİMENTO ve İÇTAŞ'ın ortak kontrolüne tabi olacağı anlaşılmaktadır.
- (8) Ortak girişimin bağımsız iktisadi varlık olarak faaliyetlerini sürdürebilmesi için, gerekli yönetim, personel, mali, taşınır ve taşınmaz malvarlıklarını da içeren yeterli kaynağa sahip olması gereklidir. MUĞLA YAPI MALZEMELERİ, işlem sonrasında taraflardan bağımsız olarak faaliyet gösterecek ve kendine özel bir yönetim yapısı, karar alma mekanizması, personel, malvarlığı ve faaliyetleri için yeterli öz kaynağa sahip olacaktır. Dolayısıyla, bu yeni oluşum, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin üçüncü fıkrası anlamında, bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişim niteliğindedir. Bu anlamda başvuru konusu işlemin, Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemi olduğu değerlendirilmektedir. Öte yandan, tarafların cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen ciro eşiklerini aştığı ve dolayısıyla bildirim konu işlemin izne tabi olduğu görülmektedir.

G.2. Değerlendirme

- (9) Yapılan bildirimde; LİMAK HOLDİNG'in kontrolünde bulunan LİMAK BATI ÇİMENTO ve gerçek kişiler (Serhat ÇEÇEN, Fırat ÇEÇEN ve Mehmet Salih ÇEÇEN) tarafından kontrol edilen İÇTAŞ teşebbüslerinin, MUĞLA YAPI MALZEMELERİ'nin hisselerini devralmak suretiyle, bu şirket üzerinde ortak girişim kuracağı bildirilerek, söz konusu işleme izin verilmesi talep edilmektedir.
- (10) 2010/4 sayılı Tebliğ uyarınca, bildirim konusu işlemde etkilenme ihtimali olan ve taraflardan iki veya daha fazlasının aynı ürün pazarında faaliyette bulunduğu ya da taraflardan en az bir tanesinin bir diğerinin faaliyet gösterdiği herhangi bir ürün pazarının alt veya üst pazarında ticari faaliyette bulunduğu ilgili ürün pazarları etkilenen pazarları oluşturmaktadır.
- (11) Bu kapsamda dosya konusu işlem sonucu kurulacak olan ortak girişim ve işlemin taraflarının faaliyet alanları ele alındığında, etkilenen pazarlar; "çimento" ve "hazır beton" pazarları olarak değerlendirilmektedir. Ortak girişim taraflarından LİMAK BATI ÇİMENTO hâlihazırda çimento pazarında ve bu pazarın alt pazarı olan hazır beton pazarında faaliyet göstermektedir. Ortak girişime konu olan MUĞLA YAPI MALZEMELERİ ise hâlihazırda faaliyete geçmemiş olsa da, işlem sonrasında çimento pazarında faaliyet

15-38/635-218

gösterecektir. Bu çerçevede tarafların ortak faaliyeti olan çimento pazarı yatay olarak; bu pazarın alt pazarı olan ve işlem taraflarından birinin faaliyet gösterdiği hazır beton pazarı dikey olarak etkilenen pazarları oluşturmaktadır.

- (12) Bildirim formunda, devralan taraflardan İÇTAŞ'ın etkilenen pazarlar olan çimento ve hazır beton pazarında herhangi bir faaliyetinin bulunmadığı belirtilmiştir. Ortak girişimin diğer tarafı olan LİMAK HOLDİNG bünyesinde yer alan çimento fabrikaları Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Doğu Akdeniz, Marmara, İç Anadolu ve Ege bölgelerinde faaliyet göstermektedir. LİMAK HOLDİNG bünyesinde bulunan fabrikaların yerleri ve satış hinterlandları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 1: LİMAK HOLDİNG Bünyesindeki Çimento Fabrikaları

Fabrika	Bulunduğu Yer	Satış Hinterlandı
Kurtalan Çimento Fabrikası	Kurtalan/Siirt	Siirt ili ve çevre iller
Ergani Çimento Fabrikası	Ergani/Diyarbakır	Diyarbakır ili ve çevre iller
Gaziantep Çimento Fabrikası	Gaziantep	Gaziantep ili ve çevre iller
Şanlıurfa Çimento Fabrikası	Şanlıurfa	Şanlıurfa ili ve çevre iller
Bitlis Öğütme ve Paketleme Tesisi	Tatvan/Bitlis	Bitlis ili ve çevre iller
Mardin Öğütme ve Paketleme Tesisi	Mardin	Mardin ili ve çevre iller
Ankara Çimento Fabrikası	Güvercinlik/Ankara	Ankara ili ve çevre iller
Balıkesir Çimento Fabrikası	Balıkesir	Balıkesir ili ve çevre iller
Trakya Çimento Fabrikası	Pınarhisar/Kırklareli	Kırklareli ili ve çevre iller
Ege Çimento Öğütme ve Paketleme Tesisi	Manisa/Turgutlu	Manisa ili ve çevre iller

- (13) Yukarıdaki tablodan görüleceği üzere LİMAK HOLDİNG'in faaliyet gösterdiği coğrafi alanlar ile ortak girişim şirketi MUĞLA YAPI MALZEMELERİ bünyesinde çimento pazarında faaliyet gösterilecek coğrafi alanlar birbirinden oldukça farklıdır. Zira MUĞLA YAPI MALZEMELERİ'nin faaliyet göstereceği bölgeye LİMAK BATI ÇİMENTO'nun en yakın çimento fabrikası (Ege Çimento Öğütme ve Paketleme Tesisi) yaklaşık 250 km. mesafede bulunmaktadır.
- (14) Çimento sektöründe coğrafi alanların belirlenmesi esas itibarıyla taşıma maliyetleri ile ilgilidir. Çimento sektörünü diğer sektörlerden ayıran en önemli özellik taşıma maliyetlerinin üretim maliyetlerine oranla yüksekliğidir. Kurulumuzun çimento sektörüne ilişkin daha önceki kararlarında¹ da vurgulandığı üzere, taşıma giderlerinin birim maliyete etkisinin yüksek olması nedeniyle çimentonun ekonomik olarak satılabileceği uzaklığı kapsayan alan coğrafi pazar olarak değerlendirilmekte ve bu yaklaşım çerçevesinde, ilgili coğrafi pazarın tanımında fabrika merkezine en fazla 250-300 km. mesafeyi kapsayan coğrafi alan dikkate alınmaktadır.
- (15) Ortak girişime konu MUĞLA YAPI MALZEMELERİ bünyesinde kurulacak olan çimento fabrikası Muğla ilinde konumlanacaktır. Dolayısıyla Muğla ili ve 250 km. mesafedeki çevre iller olası coğrafi pazarı oluşturmaktadır. Söz konusu olası coğrafi pazar içerisinde bulunabilecek iller; Muğla, Aydın, Denizli, İzmir, Burdur ve Antalya illerinden oluşmaktadır. Bu noktada, bu illere ortak girişim taraflarından LİMAK BATI ÇİMENTO'nun çimento satışı yapıp yapmadığı etkilenebilecek pazar bakımından önem arz etmektedir. Buna ilişkin tabloya aşağıda verilmiştir:

¹ Kurulumuzun 02.12.2004 tarih, 04-77/1108-277 sayılı ve 25.12.2001 tarih, 01-63/652-174 sayılı kararları.

15-38/635-218

Tablo 2: LİMAK BATI ÇİMENTO'nun Olası Coğrafi Pazardaki İllere Olan Çimento Satışları

İller	LİMAK BATI ÇİMENTO (ton)		TOPLAM (ton)		PAZAR PAYI (%)	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Muğla	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Aydın	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Denizli	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İzmir	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Burdur	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Antalya	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (16) Tablo 2'deki verilerden görüleceği üzere, LİMAK BATI ÇİMENTO'nun olası coğrafi pazarda bulunabilecek illerden sadece Aydın ve İzmir illerine çimento satışı bulunmaktadır. Bu illerdeki toplam çimento satışına göre LİMAK BATI ÇİMENTO'nun Aydın ilinde 2014 yılındaki pazar payı %(.....), İzmir ilinde 2013 yılında %(.....) ve 2014 yılında %(.....) olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca Bildirim Formu'nda verilen bilgilere göre LİMAK BATI ÇİMENTO, Ege Bölgesi'nde 2013 yılında %(.....) ve 2014 yılında %(.....) pazar payı elde etmiştir. MUĞLA YAPI MALZEMELERİ'nin ise bu bölgelerde henüz bir faaliyeti bulunmamaktadır. Bu çerçevede olası coğrafi pazarda yatay olarak etkilenen pazar olan çimento pazarında tarafların pazarı payı %(.....)'nin altında kalmaktadır. Bunun yanı sıra bu bölgede faaliyet gösteren Çimentaş, Batıçim, Batisöke, Denizli Çimento, Göltaş ve As Çimento gibi büyük kapasiteli rakip teşebbüsler de bulunmaktadır.
- (17) Diğer yandan dikey olarak etkilenen pazar olan hazır beton pazarına bakıldığında; işlem taraflarından İÇTAŞ'ın ve ortak girişim teşebbüsü MUĞLA YAPI MALZEMELERİ'nin bu pazarda henüz faaliyeti bulunmamaktadır. LİMAK BATI ÇİMENTO'nun ise hazır beton faaliyetleri Ankara, İstanbul, Balıkesir, Bandırma, Bursa ve Trakya bölgelerinde bulunan hazır beton tesisleriyle yürütülmektedir. Hazır beton pazarında genel olarak coğrafi pazarın tesisin bulunduğu merkez etrafındaki 50 km'lik mesafeyi kapsayan bölgeler olarak belirlenmesi mümkündür². Bu kapsamda LİMAK BATI ÇİMENTO'nun faaliyet gösterdiği ve yukarıda verilen bölgeler coğrafi pazar olarak ele alınabilecektir. Ancak İÇTAŞ'ın ve MUĞLA YAPI MALZEMELERİ'nin hazır beton pazarında bir faaliyetinin bulunmadığı ve MUĞLA YAPI MALZEMELERİ'nin çimento faaliyetleri ile LİMAK BATI ÇİMENTO'nun hazır beton faaliyetlerinin birbirlerine uzak bölgelerde gerçekleşeceği görülmektedir.

Sonuç olarak yatay olarak etkilenen pazar olan çimento pazarında işlem taraflarından İÇTAŞ'ın hâlihazırda herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. MUĞLA YAPI MALZEMELERİ bünyesi altında kurulması planlanan çimento fabrikası Muğla ve çevre illerde faaliyet gösterecek olup henüz faaliyetine başlamamıştır. Faaliyete başladığında, söz konusu tesisin yılda (.....) ton çimento üretim kapasitesine sahip olacağı belirtilmiştir. İşlemin diğer tarafı olan LİMAK BATI ÇİMENTO'nun, kurulması planlanan çimento fabrikasının faaliyet gösterebileceği olası coğrafi pazardaki pazar payı yaklaşık %(.....). MUĞLA YAPI MALZEMELERİ'nin pazarda hâlihazırda herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. Bu bilgiler çerçevesinde işlemin pazarda rekabetçi endişeye sebebiyet vermeyeceği görülmektedir.

- (18) Dikey olarak etkilenen pazar olan hazır beton pazarı ele alındığında, İÇTAŞ'ın ve MUĞLA YAPI MALZEMELERİ'nin bu pazarda herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. LİMAK BATI ÇİMENTO'nun ise hazır beton tesislerinin bulunduğu konumlara bakıldığında, ortak girişime konu kurulması planlanan çimento fabrikasının bulunduğu pazardan çok farklı pazarlarda faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır. Dikey olarak etkilenen pazarda da, işlem sonrasında herhangi bir rekabetçi endişenin ortaya çıkmayacağı değerlendirilmektedir.

² Örnek karar için bkz. Kurulumuzun 31.03.2010 tarih ve 10-27/385-140 sayılı kararı.

15-38/635-218

- (19) Yukarıda yer verilen bilgilerden de görüleceği üzere, bildirim konu ortak girişim işleminden yatay olarak etkilenebilecek pazar olan çimento pazarında, ortak girişimin taraflarından birinin bu pazarda faaliyetinin bulunmadığı, ortak girişim teşebbüsünün henüz faaliyete başlamadığı, işlemin diğer tarafının faaliyetinin bulunduğu, ancak belirlenebilecek olası coğrafi pazarda pazar payının oldukça düşük olduğu ve bu bölgede Çimentoaş, Batıçim, Batisöke, Denizli Çimento, Göлтаş ve As Çimento gibi büyük kapasiteli rakip teşebbüslerin de bulunduğu dikkate alındığında, bildirim konu işlemin herhangi bir rekabetçi endişe doğurmayacağı anlaşılmıştır. Hazır beton pazarında ise işlem taraflarının hâlihazırda ortak bir pazarının olmaması nedeniyle işlemin, bu pazarda da herhangi bir rekabet sorununa yol açmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (20) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.